

фільми,
які ми бачили

Антоні ГАРБАЧЕВСЬКИЙ Обираючи ЧАПЛІНА

“ДОН ЖУАН ДЕ МАРКО”

Автор сценарію і режисер - **Джеремі Левен.**

В ролях - **Марлон Брандо, Джонні Депп, Фей Данауей.**

Виробництво - **Френсіс Коппола, Фред Фуха, Патрік Палмер - New Line Cinema, США, 1994.**

Надзвичайно рідкісний випадок на наших екранах - інтелігентна комедія. Еротична, але без епатування сексом. Грайлива, але без вульгарного гротеску. Вдало зіграна зірками, яким вдається досягти іронії, оздобивши її власними візерунками.

З акторського складу і треба почати. Монструально важкий Марлон Брандо танцює танго на тропічному пляжі. І це зовсім не смішно, скоріше романтично. Бо ніхто інший цього не зумів би. Брандо у цьому фільмі - психіатр, якого лікує його власний пацієнт - і це відповідає правилу, що добра комедія мусить опиратися на парадокс. Психіатр має десять днів для визначення недуги молодого чоловіка, який видає себе за Дон Жуана, найбільшого коханця світу. Цей молодий чоловік - актор Джонні Депп, який марить тихо і лагідно, але навіює гіпнотичним голосом еротичні фантазії. Надзвичайно! Його Дон Жуан - цілком реалістично визначений як самотійний хлопець і разом з тим він еманує внутрішнім жаром легендарного спокусника. Не виявляє особливої винахідливості у своїх фантазіях: гарячі мексиканські ночі, гарем якогось султана, екзотичний пляж з якоюсь дівчиною. Але потужною є інтенсивність тої візії, здатність цілковитого занурення у світ компенсаційного сну. Що з того, що психологічний

механізм того явища з самого початку абсолютно очевидний для психіатра? Грубий, замучений життям лікар передпенсійного віку відкриває в собі друге романтичне “я”. Названий Дон Оттавом, приймає роль. Його розбуджена заново здатність до любові

відроджує також старіючу дружину. То чергова несподіванка фільму - заспокоєна і сповнена принадної вдячності Фей Данауей.

Це не видатний фільм, скоріше викликаний до життя характером літературної забави, яка значною мірою ґрунтується на новому прочитанні алюзій, пов'язаних із міфом Дон Жуана, в діалозі, зображенні, в повній цитаті музиці; музична дотепність, зрештою, найбільш сублімована. Але попри звичайність доброго ремесла, вирізняє стрічку елемент гри з глядачем, інструментом якої є не втомно підкреслювана амбівалентність ситуації. Чи то Дон Жуан зваблює жінку, яку зустрів у готельному ресторані, чи це тільки фантазія - її чи його? Чи достовірним і жалібним фіналом розказаної у фільмі історії не є момент, коли дають пацієнтові психотерапевтичні ліки? Чи сон про чудову втечу не є, по суті, доказом поразки, якої зазнав лікар?

Сміх у цьому фільмі забарвлений меланхолією. Але ще великий Чаплін сказав, що сміх є також і чимось більшим - формою протесту. “Мусимо сміятися в обличчя нашого безсилля - або збожеволіти”.

(Kino, №11. 1995).

ДЖОННІ ДЕПП ПРО ДОН ЖУАНА.

Фільм Джеремі Левена дав мені можливість показати Дон Жуана інакше - не тільки як найбільшого коханця світу, але, що важливо, як найбільшою в світі звеличувальника жінок. Він їх шанував. Вони були для нього об'єктом культу, релігією. Не мислив про них в категоріях сексу, більше звертався до їхніх душ і способу життя. Будівництво тієї ролі стало для мене процесом зачаровуючим, але й дуже складним. Я усвідомлював, що один фальшивий рух або зайве психологізування може знівечити всі мої зусилля. Літературний оригінал - це справді мистецтво, що вражає своєю красою, але надто широке, аби я міг його цілком використати. Є ще опера Моцарта “Дон Жуан”, але вона в свою чергу показує його як мученика, що також мені не відповідало. Для мене Дон Жуан був дуже лицарський, чаруючий і лояльний. Не зустрічаються вже сьогодні такі люди. Всі стараються бути бойовими і за будь-яку ціну схваленими.

Кадри з фільму “Дон Жуан де Марко”.
Режисер Д. Левен.
США, 1995.

